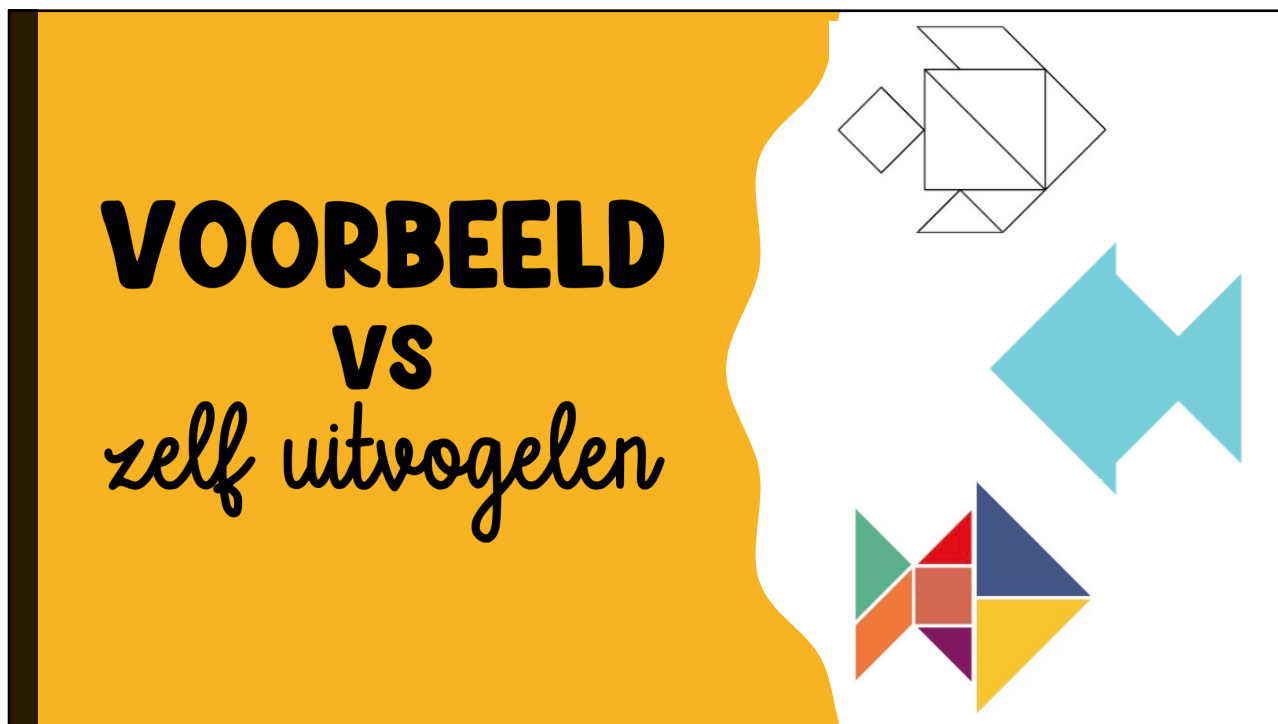

1

2

3

WAT KUN JE VERWACHTEN?

- **Wat is hoogbegaafdheid?**
- **Signaleren bij kleuters.**
Hoe pas je dat toe in je groep?
- **Wat zijn kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong.**
Stimulerend signaleren
- **Begeleiding van Slimme kleuters in je groep.**
- **Praktische voorbeelden.**

4

DIT BEN IK!

Suzan Guliker

5

Daar zit muziek in!

Te vinden op www.iqudo.nl & www.Slimmekleuters.nl

6

WAT ZIE JIJ?

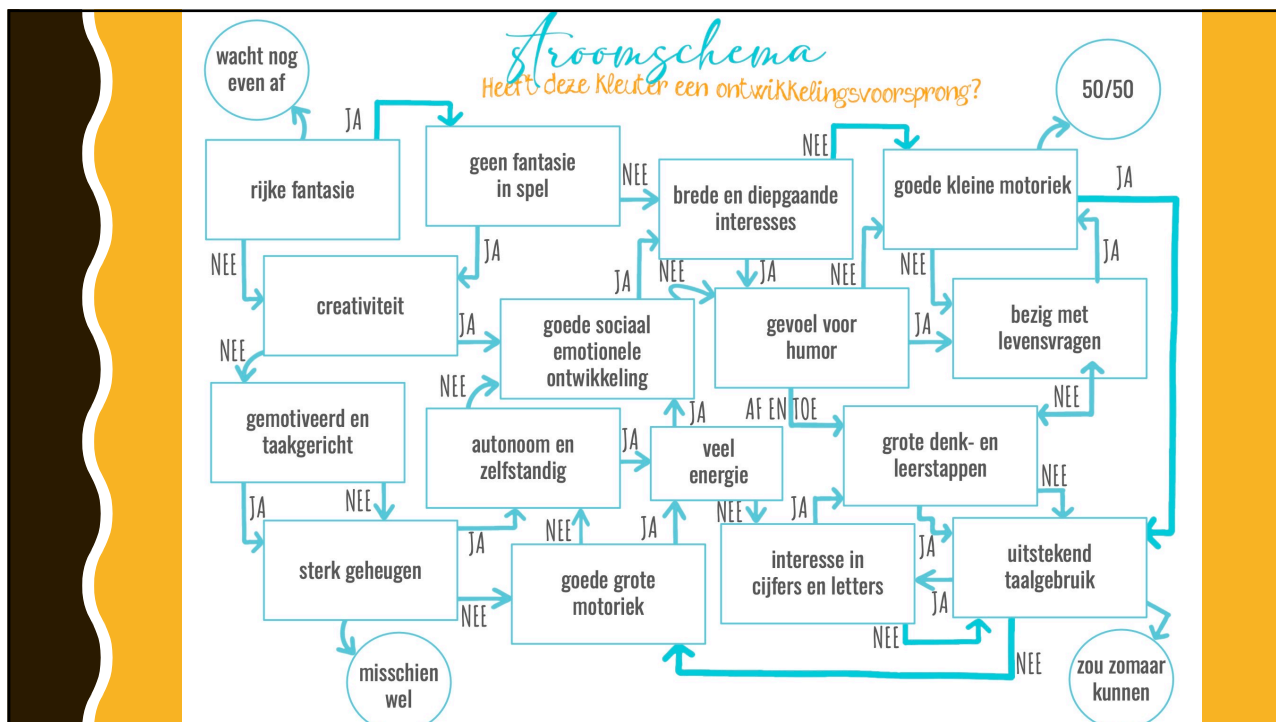
HEB JIJ EEN SLIMME KLEUTER IN DE KLAS?
WAAROM DENK JE DAT?

Bespreek in tweetallen.

7

DE HOOGBEGAAFDE BESTAAT NIET

8

9

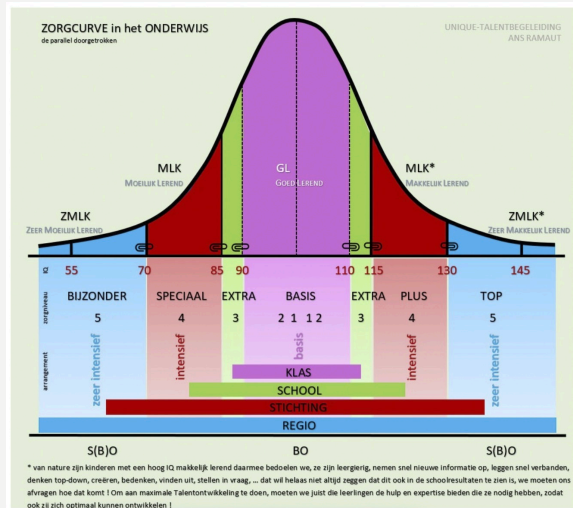
WAT IS HOOGBEGAAFDHEID?

"Een hoogbegaafde is een snelle en slimme denker, die complexe zaken aankan"

Bron: Jong hoogbegaafde kinderen

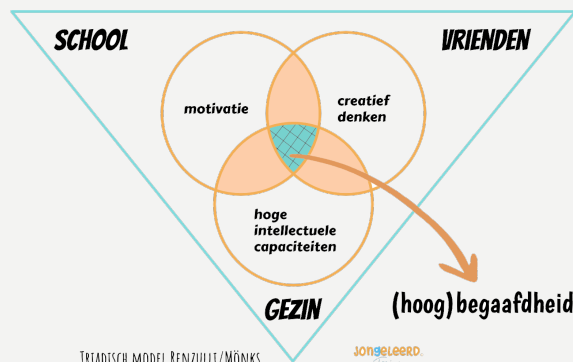
10

BEGAAFDHEID in curve uitgebeeld

11

RENZULLI & Mönks

12

KENMERKEN VAN KLEUTERS MET EEN ONTWIKKELINGS VOORSPRONG

13

HOE ZIT DAT BIJ JONGE KINDEREN?

“Bij jonge kinderen spreken wij van een ontwikkelingsvoorsprong.”

Bron: Jong hoogbegaafde kinderen

14

Verwachting

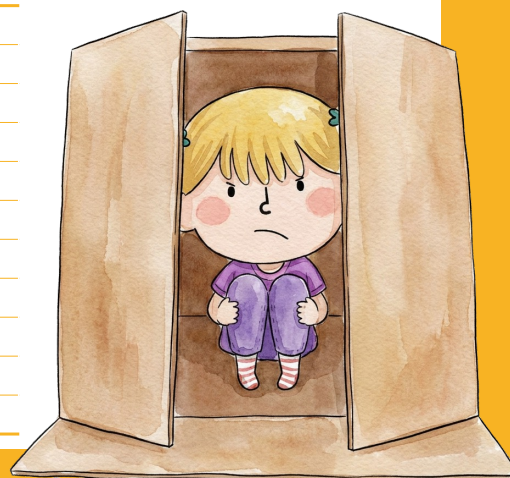
- Leergierig, zin in school!
- Goed geheugen
- Grote woordenschat
- Weet veel van dino's en planeten
- Sociaal zwak
- Extra uitdaging nodig
- Groep 3:**
- Kan al lezen en rekenen
- Heeft zin in lezen en rekenen
- Kan andere leerlingen helpen

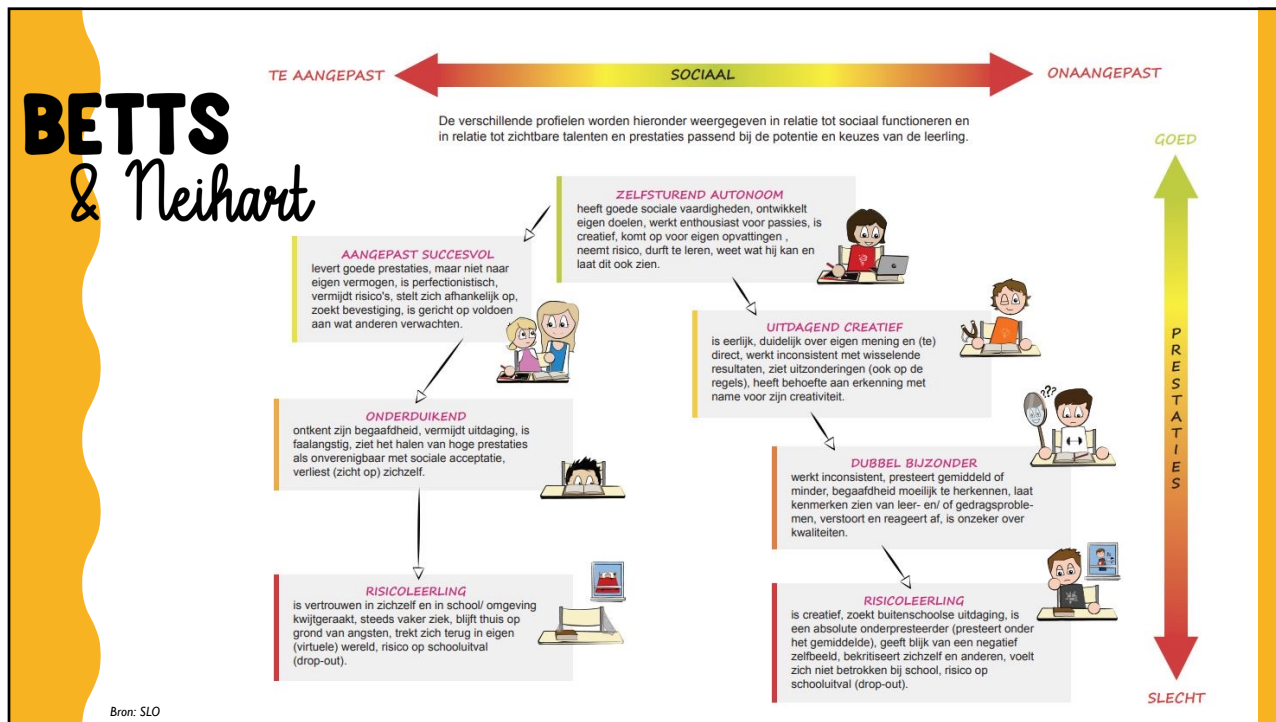
15

ERVARING

- Vindt school saai
- Onthoudt niet wat je zegt
- Spreekt weinig
- Heeft geen specifieke interesse
- Conflicten en/of veel huilen
- Wil geen moeilijk werk maken
- Groep 3:**
- Geen plezier in lezen
- Weigert te rekenen
- Helpt anderen niet
- Wil niet meer school

16

17

HOE DUIDEN WE EEN VOORSPRONG?

•Tijdelijke voorsprong

Voorsprong in schoolse vaardigheden

- Vroeg met schoolse activiteiten – aanleg en trainen (vanuit thuis)
- Beïnvloeding door de omgeving is groot (oudere broers of zussen)
- Conformerend (aanpassen)
- Vroeg pieken, kan later afvlakken

•Blijvende voorsprong

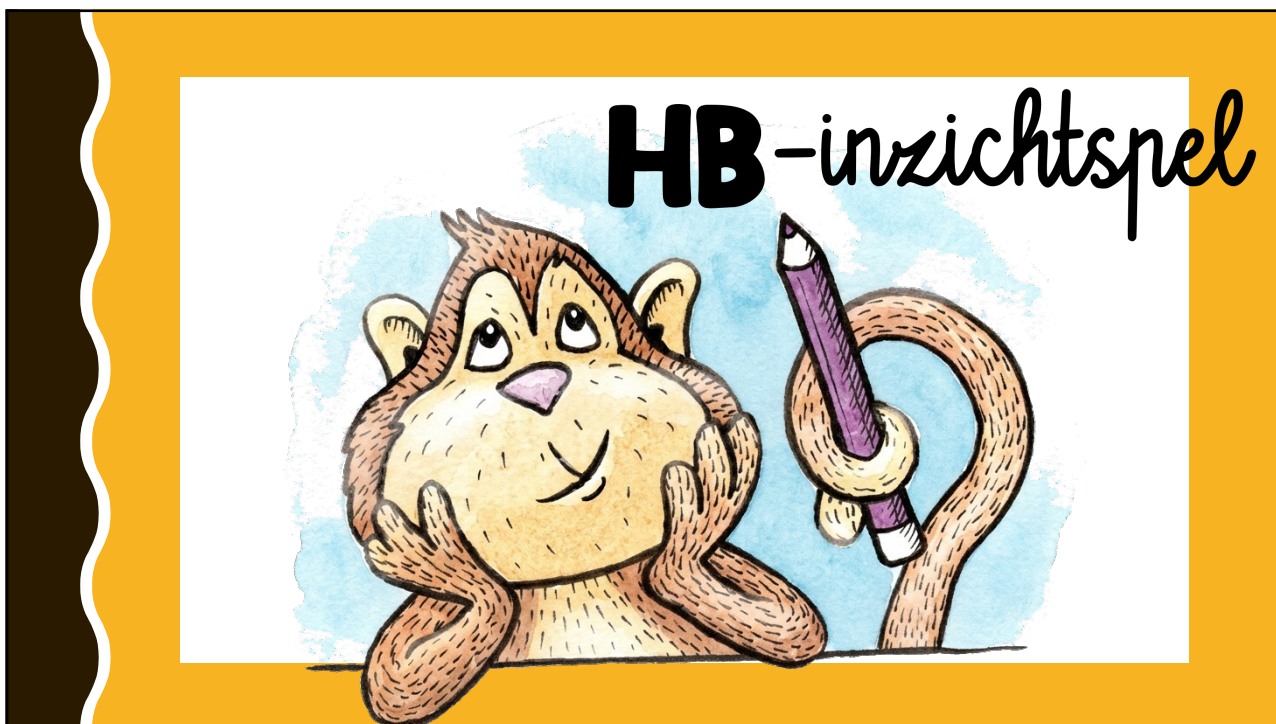
Voorsprong in (niet) schoolse vaardigheden

- Vroeg met leeractiviteiten – **aanleg** (en training)
- Interactie vanuit het kind met omgeving is van hoog niveau, rijk woordgebruik
- Vroeg pieken, blijvend van aard
- Grotere intensiteit in/bij leren
- Grote mate van nieuwsgierigheid

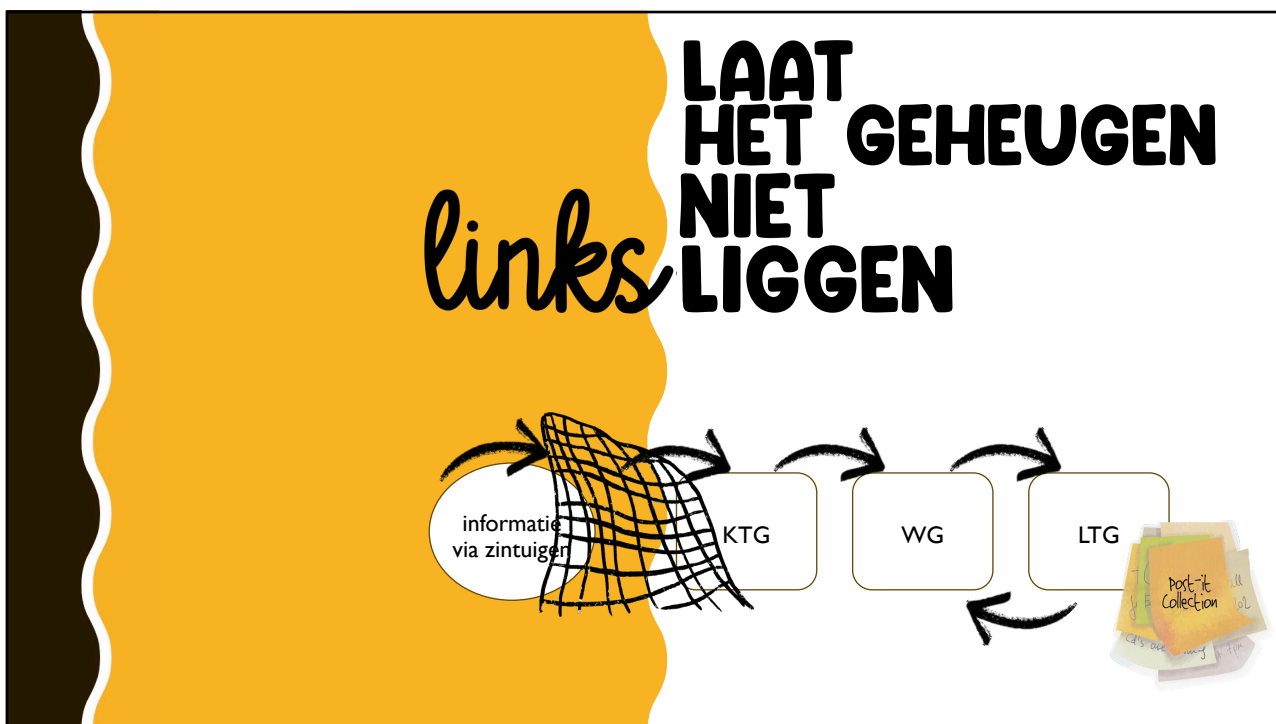
Verskil in leergedrag: schools en niet-schools.

18

19

20

21

22

BIJ hoogbegaafden

- Scherp waarnemen
- Snellere informatieverwerking
- Creatief brein kunnen snel en veel verbanden leggen
- Snellere ontwikkeling EF Groter werkgeheugen

alleen maar voordelen? →

23

RISICO'S EN PROBLEMEN BIJ hoogbegaafden

Saa!!!

Overprikkeld inhibitie

Samenwerken

Begrippenroute, dus niet... automatiseren →

24

RISICO'S EN PROBLEMEN BIJ hoogbegaafden

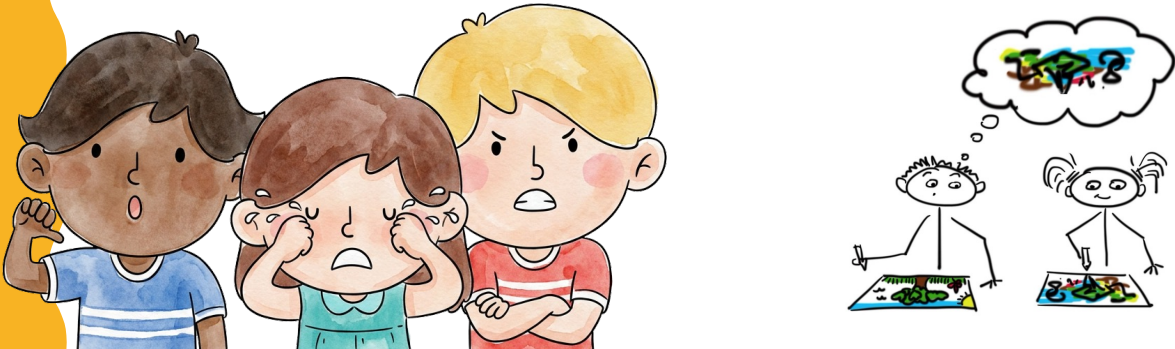
Leercurve van Maslow - 1954

25

GEHEUGEN PRINCIPES

- Betekenis: topdown
- Verbinding: mindmappen
- Oefenen / geheugen uitdagen: dual tasking, strategiespellen, versjes
- Zintuigen (horen & bewegen): Zinglish (Engelse liedjes, Jeroen Schipper)
- Emotie: maak het grappig of spannend

26

BELANG VROEGE
signalering

- Attitude ontwikkeling (mindset/houding)
- 6- 8 weken: volledig aangepast
- Mogelijk aangepast op de PSZ

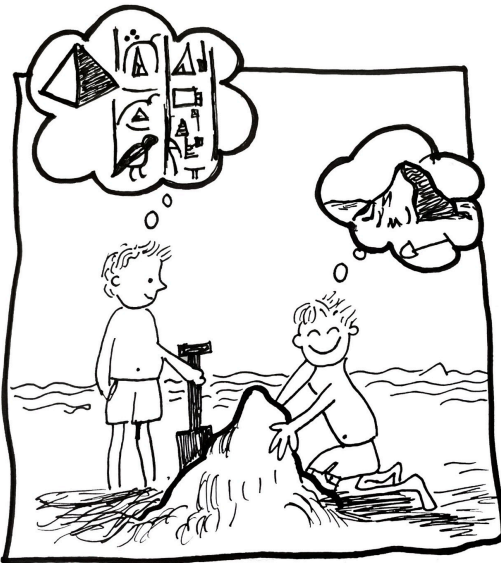
RISICO:

- Problemen werkhouding
- Perfectionisme/faalangst
- demotivatie

27

THEORY OF
mind

TOM

28

29

30

Het belang van stimulerend signaleren:
Eerst uitdagen om te zien wat er in zit!

31

WAAROM ZO VROEG signaleren

Afhaken en/of onderpresteren voorkomen

Het kind bieden wat het nodig heeft

Het kind verder helpen in zijn ontwikkeling

Het kind zien en erkennen

32

SiDi PO
Ouders
Menstekening
DHH Zoov+
Expertgroep ontwikkelingsvoorsprong
Compact en Rijk (Kijk)
Surplus
Werken met de map Slimme kleuters

HOE SIGNALEER JIJ?

Bespreek in tweetallen

33

LEUK DAT IE OOK EENS MET Z'N BEER SPEELT.

DAN GA IK JE NU EEN STUKJE UIT DANTE'S INFERNO VOORLEZEN.

34

MANIEREN OM WAAR TE NEMEN

wees nieuwsgierig, ga in gesprek!

Gerichte observaties
In de klas, in verschillende situaties (kring, spel, zelfstandig werken, sociaal contact)

Signalering met hulpmiddelen
Checklists, signaleringslijsten, portfolio's

Gesprekken met ouders
Wat zien ouders thuis? Waar liggen interesses en uitdagingen?

Analyse van het gedrag en de ontwikkeling
Cognitief, sociaal-emotioneel, motorisch

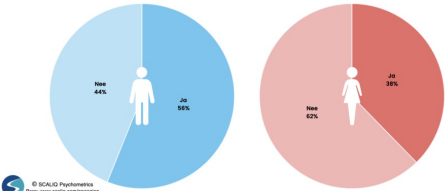
Samenwerking in het team
Leerkracht, intern begeleider, eventueel specialist, hoogbegaafdheid

Plan van aanpak / bereideneerd aanbod
Uitdagende activiteiten, compacten & verrijken, sociaal-emotionele ondersteuning

35

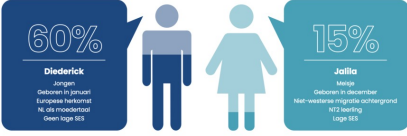
ALLES MEE OF ALLES TEGEN?

GESIGNALEERD ALS (HOOG)BEGAAFD
Percentage jongens of meisjes met een IQ van 130 of hoger dat is gesignaleerd als mogelijk (hoog)begaafd door hun leerkracht

© SCALIQ Psychometrie
Bron: www.scaliq.com/onderzoek

ALLES MEE OF ALLES TEGEN?
Kans om door mijn leerkracht gesignaleerd te worden als mogelijk (hoog)begaafd bij een IQ van 130

© SCALIQ Psychometrie
Bron: www.scaliq.com/onderzoek

Onderzoek: (on)gezien van SCALIQ
 (in opdracht van het ministerie van OCW)

Wij zijn allebei even slim, maar zo zien ze ons niet..

36

37

38

basismap

inspiratiemap

BEGELEIDING

EXECUTIEVE FUNCTIES

Smartgames
Leren leren

MINDSET

GROEI MINDSET
VASTE MINDSET

Carol Dweck

GROEI IN JE GROEP!

Lef & Makkie

Kind Portfolio

HOGERE ORDE DENKVAARDIGHEDEN

41

TAAL

- leren zichzelf lezen
- laten dit niet altijd zien
- betrappen
- checken

DE ZIN VAN DE WEEK

VERHAALTJESSCHRIFT • Elke week een vrije tekst laten schrijven
• Samen verbeteren, inclusief spellingregels
• Gebruik allerlei letter materialen!

LEKKER LEZEN

VOUWBOEKJE

PRESENTEREN

VOORLEZEN

kan al (bijna) lezen...

42

De zin van de week

HOE HET WERKT:
KIES EEN LETTER
BEDENK WOORDEN MET DEZE LETTER
KIES EEN WOORD EN MAAK EEN ZIN

MET DE HELE GROEP!

de piloot draagt een pet en een pak

de piloot draagt een pet en een pak

SLIMME KLEUTER: LETTERPORTFOLIO

43

REKENEN

kan spelen met getallen

- telrij opzeggen
- vanaf willekeurig getal
- heen en terug
- 12-21
- dagen van de week

100 dagen project

Slimme kleuters

Simon reken slang

Reken Tekenboek

44

Leskaart 1 - Introductie Simon Rekenlang
 Leskaart 2 - Getallen lezen en schrijven
 Leskaart 3 - Heen en weer
 Leskaart 4 - Doortellen
 Leskaart 5 - Terugtellen
 Leskaart 6 - Fout geplaatste getallen
 Leskaart 7 - Hoger en lager
 Leskaart 8 - Buurgetallen
 Leskaart 9 - Bedekte getallen
 Leskaart 10 - Even getallen
 Leskaart 11 - Oneven getallen
 Leskaart 12 - Plaatsen op de getallenlijn

Groep 1: van 0 tot 10
 Groep 2: van 0 tot 20
 Ontwikkelingsvoorsprong: + verdiepende opdrachten

RIJKE LEEROMGEVING

RIJKE LEEROMGEVING

<p>Bevat open opdrachten, met ruimte voor eigen inbreng</p>	<p>Bevat een hoge mate van complexiteit en een hoog abstractieniveau</p>	<p>Bevat authentieke contexten (complexe real-life problemen)</p>
<p>Doet een beroep op de zelfstandigheid van leerlingen</p>	<p>Stimuleert tot een onderzoekende houding (nieuwsgierigheid)</p>	<p>Lokt uit tot een reflectieve houding (evaluatie, zelfreflectie)</p>
<p>Stimuleert de autonomie en eigen verantwoordelijkheid (zelfsturing)</p>	<p>Doet een beroep op hogere orde denkvaardigheden (analytisch, creatief en kritisch); <u>Bloom</u></p>	<p>Draagt bij aan meer zelfinzicht bij leerlingen (<u>kwaliteiten, leer- en denkvoorkeuren</u>) MI</p>

47

RIJKE LEEROMGEVING UITGELICHT

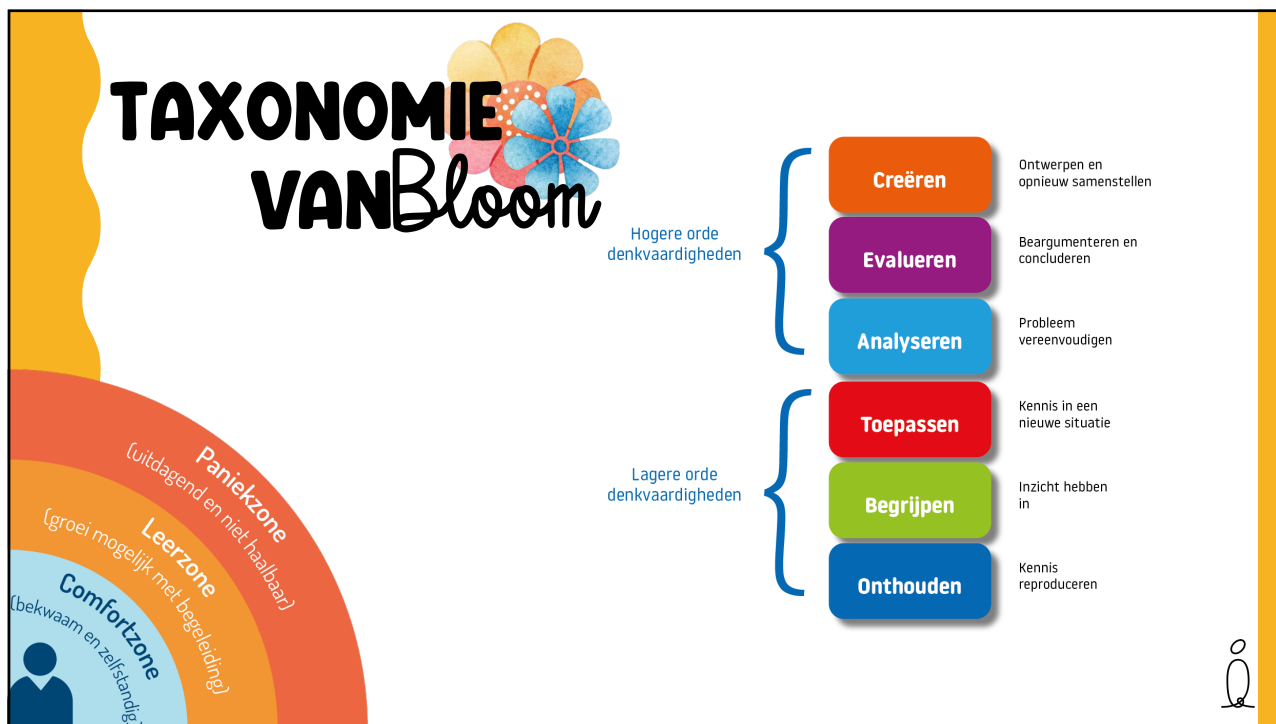
Het bevat open opdrachten, met ruimte voor eigen inbreng (autonomie)

Het bevat een hoge mate van complexiteit en een hoog abstractieniveau (Taxonomie van Bloom)

Het bevat authentieke contexten (complexe *real-life problemen*)

Het doet een beroep op meerdere begaafdheidsgebieden (leervoorkeuren); MI, Gardner

48

49

50

51

TAXONOMIE VAN Bloom

Bij prentenboeken

Bloom-vragen bij

‘De kleine mol die wilde weten wie er op zijn kop
gepeept heeft’

- 🧠 **Onthouden**
Wie had er op de kop van de mol gepeept?
- 💭 **Begrijpen**
Waarom wilde de mol zo graag weten wie het gedaan had?
- 🔍 **Toepassen**
Wat zou jij doen als jou dit overkwam?
- 🧩 **Analyseren**
Welke aanwijzing hielp de mol het meest?
- ⚖️ **Evaluëren**
Was het slim van de mol om wraak te nemen?
- 💡 **Creëren**
Bedenk een ander einde voor het verhaal.

52

TAXONOMIE VAN Bloom

Bij prentenboeken

1. Kun jij in je eigen woorden vertellen waarom de kleine mol op zoek ging naar de dader?
2. Waarom dacht de kleine mol eerst dat één van de boerderijdieren het gedaan had?
3. Vind je dat de kleine mol goed handelde? Waarom wel of niet?
4. Hoe zou jij je voelen als jou hetzelfde overkwam als de kleine mol?
5. Wie kreeg er een drol op zijn hoofd?
6. Kun jij een ander einde voor het verhaal bedenken?

begrijpen

analyseren

evalueren

toepassen

onthouden

creëren

53

TAXONOMIE VAN Bloom

bij ontwikkelingsmateriaal

54

55

56

DENKVIERKANTEN

Welke hoort er niet bij?

57

DENKVIERKANTEN TAXONOMIE VAN Bloom

Analyseren:

Wat is het verschil / de overeenkomst tussen deze denkvierkanten?

Evalueren:

Welk denkvierkant vond jij deze week het leukst?

Creëren:

Maak een denkvierkant bij het thema.

58

59

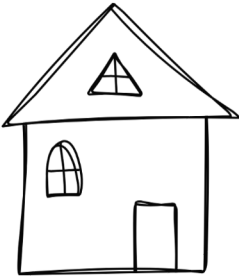

60

61

Kleurplaat

v.s.

Teken een huis waarin niemand dorst krijgt.

62

63

64